

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки в
умовах міжкультурної аграрної комунікації**

20 жовтня 2022 року

Біла Церква
2022

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 20 жовтня 2022 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 88 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.
Аріас Р., д-р філософії.
Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії.
Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.
Тимошук О.Г., канд. юрид. наук.
Резнік В.Г., старший викладач.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

РЕЗНИК В.Г., старш. викладач

НОСЕНКО М.М., старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ МЕДІА У ВИКЛАДАННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ У ЗВО: ТЕХНОЛОГІЯ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ

У тезах автори описують можливості використання цифрових медіа для навчання іноземним мовам, та наголошують на важливості їх застосування для реалізації технології диференціації у навчальному процесі.

Ключові слова: диференціація, диференційований підхід, цифрові медіа, адаптивне навчання, допоміжні цифрові технології.

У Законі України Про освіту наголошується, що «метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей...» [3]. Принцип диференціації, тобто, врахування індивідуальних особливостей студентів, у методиці викладання певних дисциплін - поняття не нове. Це питання досліджувалося такими видатними зарубіжними та вітчизняними педагогами та науковцями як Я.А. Каменський, П.І. Сікорський, І.М. Унт, М.М. Шамаєв, О.В. Топчий, Н. Schaumburg, N. Würffel, K. Heizig, T. Böhle, M. Trautmann, B. Wischer та ін.

У викладанні іноземних мов ключовими дидактичними принципами, рекомендованими Гете Інститутом є: орієнтованість на дію (нім. Handlungsorientierung); орієнтованість на розвиток іншомовної компетентності (нім. Kompetenzorientierung); орієнтованість на студентів (нім. Lernerorientierung); активізація навчальної діяльності студентів (нім. Lerneraktivierung); інтерактивність (нім. Interaktionsorientierung); сприяння автономному навчанню (нім. Förderung von autonomen Lernen); інтеркультурологічна орієнтованість (нім. Interkulturelle Orientierung); орієнтованість на мультлінгвальність (нім. Mehrsprachigkeitsorientierung); орієнтованість на виконання завдань (нім. Aufgabenorientierung) [4]. Впровадження даних принципів у поєднанні з технологією диференціації є дуже актуальним у наш час, з огляду на те, що неоднорідні (гетерогенні) навчальні групи є нормою у більшості ЗВО.

Застосування цифрових медіа у викладанні німецької мови як другої іноземної розглядається нами як важлива технологія у задоволенні різних потреб здобувачів вищої освіти: культурних або соціальних відмінностей; відмінностей, пов'язаних з успішністю, мотивацією, інтересами, бажанням навчитися та працювати; вимог до навчання, стилів або швидкості навчання; досвіду вивчення мови тощо. Дослідники наголошують на тому, що потрібно використовувати таке розмаїття як можливість (а не тільки як проблему) об'єктивної оцінки/оцінювання у навчальному процесі; розглядати кожну людину (учня/студента) як частину різноманітного цілого, незалежно від статі, раси, національності, етнічне походження, релігії чи переконання, фізичних чи психологічних обмежень, віку [6]. Отже, певні методологічні підходи, певні навчальні матеріали та певні інструменти цифрових технологій можуть допомогти викладачам і студентам задовольнити різноманітні потреби у групі та викладати диференційовано.

У науці існує багато визначень терміну технології диференційованого викладання іноземних мов у ЗВО. Наведемо найбільш повне (з нашої точки зору), з яким ми абсолютно погоджуємося: «диференційований підхід до навчання іноземних мов у виші – дидактично виважена, цілеспрямована організація і реалізація навчального процесу, що базується на врахуванні вхідних, поточних і конкретних показників рівня знань з іноземної мови кожного конкретного студента, мотивації й інтенсивності пізнання ним предмету, як віддзеркалення діяльності суб'єктів у навчальній і позанавчальній роботі на рівні групи, мікрогрупи, окремої особистості» [2, 206].

Науковці зазначають, що у використанні цифрових медіа для навчання іноземних мов,

можливості диференціації та індивідуалізації завжди відігравали дуже важливу роль. З'ясувалося, що за допомогою відповідних програм можна легко створювати та надавати велику кількість вправ із прямим зворотним зв'язком (інтерактивні вправи). Таким чином, *комп'ютер* став надійним партнером у навчанні того, хто вивчає іноземну мову; індивідуальні навчальні потреби чи навчальні інтереси можуть бути якісно задовільнені саме за допомогою таких індивідуальних завдань і вправ. Наразі існує велика кількість матеріалів (часто у вільному доступі) в Інтернеті та на численних сайтах із колекціями вправ (як приватних, так і комерційних). Викладачі можуть використовувати цей широкий набір вправ, систематизуючи їх типами навчання студентів, за тематикою, за ступенем складності, форматами тощо. Наприклад, навчально-методичні комплекси німецьких видавництв Hueber, Klett, Langenscheidt, Cornelsen та ін. випускаються у супроводі вже готових лексичних, граматичних та комунікативних онлайн вправ та завдань, що систематизовано за рівнями складності та мовної підготовки студентів.

Щодо форм та підходів у диференційованому навчанні, слід зазначити, що використання *змішаної форми навчання* (blended learning) уможлиблює різні форми викладання та навчання. Ця методика, за якою студенти засвоюють частину освітнього матеріалу онлайн, а частину – офлайн – в аудиторіях. Студенти отримують цілісний навчальний досвід із використанням сучасних інтерактивних технологій, навчання стає більш індивідуальним для кожного студента.

У процесі диференційованого навчання іноземним мовам активно застосовуються так звані *допоміжні цифрові технології* (або мобільні системи допомоги) — це інструменти, які спочатку були розроблені для людей з особливими потребами та вимогами й призначені для того, щоб допомогти їм використовувати цифрові медіа для спілкування та навчання без додаткової сторонньої допомоги, тобто без обмежень брати участь у соціальних процесах суспільства. Наприклад: програмне забезпечення для розпізнавання голосу, програмне забезпечення для письма ("Penfriend"), аудіо-цифрові ручки для читання, довідник з правопису програмного забезпечення для обробки текстів, функція SMS, або функція запису мобільного телефону, субтитри для людей з вадами слуху тощо [5].

Адаптивне навчання дозволяє вчити без звичних, для масової освіти, численних прогалин в індивідуальній підготовленості студентів, досягати необхідної структури і бажаного рівня знань. Основною сферою застосування цифрових медіа для диференціації у навчанні іноземним мовам є *адаптивна практика* (тобто точне налаштування програмного забезпечення до рівня продуктивності студента та пропозиція індивідуальних рішень щодо навчання та підтримки) з усіма її можливостями. Тобто, адаптивне навчання дозволяє навчатися в індивідуальному темпі, досягати необхідної структури і бажаного рівня знань. Прикладами таких систем можна назвати навчальні платформи Moodle та Google Class.

Отже, застосування технології диференціації з використанням цифрових медіа у викладанні іноземних мов є сучасним і надійним засобом формування професійної іншомовної комунікативної компетенції студентів. Вона передбачає не тільки індивідуальну диференціацію завдань, але й диференціацію умов виконання цих завдань, включаючи різні види допомоги з боку викладача, варіативність можливостей опори на навчальний матеріал, а також різні форми контролю за їх індивідуальним виконанням [1].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мішук К. О., Протовень О. П., Стриж А. А., Ніколаєва Н. М. Технології диференціації навчання іноземної мови в немовних вишах. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник української медичної стоматологічної академії. 2014. №2 (46). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tehnologiyi-diferentsiatsiyi-navchannya-inozemnoyi-movi-v-nemovnih-vishah> (дата звернення: 10.10.2022).
2. Топчій О. В. Диференційований підхід як засіб індивідуалізації навчання іноземних мов у виші. Військова освіта. 2014. № 1. С. 205–212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vios_2014_1_26.
3. Про освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 10.10.2022).
4. URL: <https://www.goethe.de/ins/pl/de/spr/unt/kum/dfj/que/uws.html> [zuletzt geprüft: 10.10.2022].
5. Thorsten B., Batzel A., Richey P. „Öffnung – Differenzierung – Individualisierung – Adaptivität. Charakteristika, didaktische Implikationen und Forschungsbefunde verwandter Unterrichtskonzepte zum Umgang mit Heterogenität.“ In: Bohl, T.; Bönsch, M.; Trautmann, M.; Wischer, B. (Hrsg.). 2012. P. 40–70.

6. Staker H., Horn Michael B. Classifying K-12 Blended Learning. Boston: Innosight Institute. 2012. URL: <https://www.christenseninstitute.org/wp-content/uploads/2013/04/Classifying-K-12-blended-learning.pdf> [zuletzt geprüft: 10.10.2022].

УДК 811.161.2'243:378.147

СИНЕЛЬНИКОВА І. С., канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДОТЕРМІНА «ІНТЕРАКТИВНА ПЕДАГОГІКА»

Короткий огляд терміну «інтерактивна педагогіка» на основі робіт як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Згадані найбільш уживані методики у викладанні іноземних мов.

Ключові слова: інтерактивна педагогіка, інтерактивність, інтерактивний прийом, рольова гра.

Термін «інтерактивна педагогіка» не новий: його запропонував ще у 1975 році німецький дослідник Ганс Фріц. Поняття «інтерактивність», «інтерактив» запозичено з англійської. «Inter» — поміж-, серед-, взаємо-, «act» — діяти, отже, «Interact» — взаємодіяти. Тож, зміст поняття «інтерактивність» є взаємодія учнів, їх перебування у режимі бесіди, діалогу, спільної дії. «Отже, дослівно інтерактивним може бути названий метод, у якому той, хто навчається, є учасником, який здійснює щось: говорить, управляє, моделює, пише, малює тощо, тобто виступає не тільки слухачем, спостерігачем, а й бере активну участь у тому, що відбувається, створює це» [1, 13].

Інтерактивне навчання розуміється як спеціальна форма організації пізнавального процесу, що пропонує конкретну та прогнозовану мету та створює комфортні умови навчання, щоб кожен студент відчував свою успішність та інтелектуальну спроможність. Особливості такого навчання полягають у тому, що навчальний процес здійснюється за умови постійної активної взаємодії всіх його членів. За допомогою аналізу своєї дії та дії партнерів учасники навчального процесу змінюють модель своєї поведінки, усвідомлено засвоюють знання та вміння, тому інтерактивні методи є не тільки засобом покращення навчання, а й засобом посилення виховного впливу. «У контексті інтерактивного навчання знання набувають іншої форми. З одного боку, вони є певною інформацією про навколишній світ, особливістю якої є те, що учень одержує її не у вигляді вже готової системи від педагога, а в процесі власної активності. З іншого боку, у процесі взаємодії на занятті з іншими учнями і вчителем учень опановує систему випробуваних (апробованих) способів діяльності стосовно себе, соціуму, світу загалом, засвоює різні механізми пошуку знань в індивідуальній і колективній діяльності. Тому знання, отримані учнем, є одночасно й інструментом для самостійного їх здобуття. Інтерактивне навчання можна визначити як взаємодію учасників процесу здобуття знань за допомогою викладача, що володіє методами, спрямованими на оволодіння цими знаннями» [1, 7–8].

Метою інтерактивного навчання є створення умов для розвитку компетентностей та набуття навичок, за яких учень самостійно їх відкриватиме, здобуватиме й конструюватиме у різних сферах життя. Ось принципова відмінність цього виду навчання від цілей традиційної системи освіти. Провідними ознаками та інструментами інтерактивної педагогічної взаємодії є полілог, діалог, міжсуб'єктні відносини, свобода вибору, створення ситуації успіху, позитивність і оптимістичність оцінювання, рефлексія та ін.

Найбільш застосовуваними інтерактивними методами під час викладання іноземних мов є такі: «Незакінчені речення», «Мозковий штурм», «Вилучи зайве», «Обмін думками», «Інтерв'ю», «Роз'єднай слова», «Дешифрувальник», «Гронування», «Алітерація імені» (особливо ефективно використовувати під час організації знайомства групи або під час вивчення теми «Зовнішність і характер людини»), «Заверши фразу», «Комплімент», «Прогноз погоди», «Асоціації», «Алфавіт» (дають змогу повторити практично всю лексику з теми), «Хвилина розмови», «Зміна співбесідника» (тренування діалогічного мовлення) та ін. [2, 25].

Використання інтерактивних методів у педагогічному процесі спонукає викладача до

ЗМІСТ

Баран Н. А. Навколоправові дискусії тривають.....	3
Береговенко Н.С. Синонімічні особливості прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої/малої товщини та ширини на матеріалі фільмів каналу BBC “The Blue Planet” та “Life.....	5
Біліченко А.М. Використання навчальних комп’ютерних ресурсів у процесі вивчення іншомовної лексики.....	7
Боньковський О.А. Вища освіта в контексті зеленої Європи.....	10
Велика К.І. Словотворення англомовних фітопатологічних термінів.....	11
Грек І.М. Богословський вимір релігійної конфліктності.....	13
Демченко Н.С. Вживання засобів експресивності в англомовних газетних заголовках.....	14
Дем’яненко О.О. Палітра науково-освітніх інформаційних ресурсів для студентів-читачів, філологів-дослідників і перекладачів світової класики як чинник літературознавчого розвитку.....	16
Ігнатенко В.Д. Регулювання професії «перекладач» в Україні.....	18
Карпенко С.Д. Проблеми створення терапевтичної казки.....	19
Марчук В. В. The student's fundamental value orientations.....	21
Мельник Л.М., Дужа І.А. Розвиток ідей національної еліти у працях Миколи Міхновського.....	22
Михайленко О.О. Прагматичні особливості перекладу наукового тексту.....	24
Ордіна Л.Л. Педагогічна культура як сутнісна характеристика професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.....	25
Пилипенко І.О. Словотворення англійської мови.....	26
Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Психолого-педагогічний аспект процесу фахової підготовки майбутніх магістрів з екології.....	28
Рейда О.А. Особливості використання технології змішаного навчання та його основні моделі.....	30
Резнік В.Г., Носенко М.М. Використання цифрових медіа у викладанні німецької мови як другої іноземної у ЗВО: технологія диференціації.....	32
Синельникова І. С. До терміна «інтерактивна педагогіка».....	34
Столбецька С.Б. Застосування методу «етнографія спілкування» у процесі навчання французької спеціалізованої мови.....	35
Тарасюк А. М. Psychological and pedagogical aspects of foreign language distance learning.....	37
Цвид-Гром О.П. Актуальні питання формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сфери ветеринарної медицини під час вивчення латинської мови.....	38
Чернишук Ю.І. Використання інтерактивних технологій в лінгвістиці для студентів заочної форми навчання в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	40
Бадран Є.Ю., Данілова А.П., Димань Н.О. Підходи до розвитку творчого мислення та уяви у студентів-іноземців під час викладання української мови як іноземної.....	42
Вуколова К.В. Американський варіант англійської мови у політичному дискурсі: словотворення.....	43
Аргат Я. П. Підприємництво: сутність та особливості розвитку в аграрній сфері.....	45
Бровко Н.І. Реалізація прав фермерських господарств в процесі господарювання: теоретико-правовий аналіз.....	47
Ковальчук І.В. Правові регулювання фінансової державної підтримки аграрного бізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....	48
Ломакіна І.Ю. Проблематика роботи медиків у сільській місцевості.....	50
Макарчук В.В. Адміністративні процедури реалізації державної політики у сфері національної безпеки та оборони.....	51
Малишко І.В. Правове регулювання соціального захисту військовослужбовців в умовах війни.....	52
Нікітенко О. І. Окремі аспекти міжнародно-правового захисту людей у випадках катастроф.....	54
Настіна О. І., Приймак М.Ю. Рейдерство земельних ділянок: правові проблеми.....	55
Мельник В.О. Щодо об’єктів органічного виробництва.....	56
Настіна О.І., Костюк Р.М. Право власності на землю іноземних держав та особливості її продажу.....	58
Настіна О.І., Єфімович О.Ю. Право власності на землю та проблема в законодавстві.....	59
Настіна О.І., Лагода О.Ю. Добросусідство в земельному праві.....	60
Настіна О.І., Семененко О.О. Сучасна земельна реформа в Україні.....	61
Настіна О. І., Сергєєв О. В. Використання земельної ділянки не за її цільовим призначення як одна з проблем земельного права.....	62
Настіна О.І., Сердюк В.В. Правовий зміст земельних спорів.....	64
Настіна О.І. Правові особливості участі громадян у загонах територіальної оборони.....	65
Настіна О.І., Щербина О.Є. Медіація для внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану.....	67